

Samenwerkingsprotocol bij (het voorkomen van) het gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering)

Kenmerk: 23000609

Protocol voor de wijze van samenwerken tussen de gemeenten, de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen.

Jeugdzorgregio Gooi en Vechtstreek.

Gemeente Huizen

Gemeente Laren

Raad voor de Kinderbescherming
Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Jeugd-
& Gezinsbeschermers

William Schrikker
Jeugdbescherming
& Jeugdreclassering

JEUGDBESCHERMING
& RECLASSERING

Inhoud

Samenwerkingsprotocol bij (het voorkomen van) het gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering)	1
Leeswijzer	2
Definities	3
Inleiding	4
Visie	4
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	7
Hoofdstuk 2 Jeugdbescherming	10
Procesafspraken rond toeleiding naar maatregelhulp	10
Hoofdstuk 3 Jeugdreclassering en jeugdstrafrecht	22
Ondertekening	28

Leeswijzer

Dit betreft een actualisering van de gemaakte afspraken uit 2019.

Hoofdstuk 1 bevat algemene bepalingen over onder meer informatie-uitwisseling, publiciteitsgevoelige casuïstiek, calamiteiten en privacy. Hoofdstuk 2 bevat bepalingen over jeugdbescherming en hoofdstuk 3 over jeugdreclassering.

Cursief gedrukte tekst vormt een inleiding op of toelichting bij de artikelen.

Nader afspraken over de werkprocessen behorende bij dit document zijn beschreven in: Bijlagen bij samenwerkingsafspraken jeugdhulp in het gedwongen kader (kenmerk: 23000616). Deze bijlagen betreffen het werkproces Overleg Veilig Verder, het format verzoek tot bespreking, richtlijnen spoedaanvragen en de mailadressen van gemeenten. Deze bijlagen kunnen ambtelijk bijgesteld worden met instemming van de deelnemers aan het beleidsoverleg Veilig Verder.

Definities

In dit document worden verschillende termen gebruikt. Hierbij hanteren wij onderstaande definities om onduidelijkheden of miscommunicatie te voorkomen.

Gemeenten: Hier worden de samenwerkende gemeenten in regio Gooi en Vechtstreek genoemd. Op het gebied van jeugd zijn dit: gemeente Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren.

Gemeente: Waar in het document wordt gesproken over de gemeente worden de gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein (USD) bedoeld. Hieronder vallen de consulents van de gemeenten.

In onze regiogemeenten kennen we vier gemeentelijke uitvoeringsdiensten :

- Sociaal Plein Hilversum
- Sociaal Wijkteam Wijdmeren
- Maatschappelijke Zaken Huizen, Blaricum en Laren
- Maatschappelijke zaken Gooise Meren

Regio: Regio Gooi en Vechtstreek is een samenwerkingsverband van de zes gemeenten, zoals hierboven genoemd.

Raad voor de Kinderbescherming (RvdK): Raad voor de Kinderbescherming

Veilig Thuis (VT): Het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling Gooi en Vechtstreek.

Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL)

Zorg en veiligheidshuis Gooi en Vechtstreek (ZVHGV)

Gecertificeerde instellingen (GI): De Jeugd- en Gezinsbeschermers (DJGB), William Schrikker Groep (WSG), Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering (LJ&R).

Overleg Veilig Verder (OVV): Dit is de beschermingstafel in Gooi en Vechtstreek. Dat is een casusoverleg waar Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen en gemeenten aan deel nemen.

Inleiding

De gemeenten, Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen werken samen bij de toeleiding naar en de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Volgens de Jeugdwet moeten er twee protocollen opgesteld worden met afspraken tussen:

- 1) de gemeente en Raad voor de Kinderbescherming (Art. 3.1 lid 5)
- 2) de gemeente en Gecertificeerde Instellingen (Art. 3.5 lid 3)

Het werkterrein van de Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde Instellingen is nauw met elkaar verweven. Om die reden is gekozen voor een tripartiet samenwerkingsprotocol tussen de zes gemeenten, de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen. De afspraken vormen het fundament voor de samenwerking bij (het voorkomen van) het gedwongen kader bij de hulp aan de jeugd.

Bij dit samenwerkingsprotocol zijn drie typen partijen betrokken:

- de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren;
- de Raad voor de Kinderbescherming Midden Nederland;
- de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering: De Jeugd- en Gezinsbeschermers, William Schrikker Groep (WSG) en Leger des Heils Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (LJ&JR).

De rolverdeling tussen deze drie typen partijen en de context van de samenwerkingsafspraken is als volgt.

1. Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg, waaronder jeugdhulp, inclusief het gedwongen kader: jeugdbescherming en jeugdreclassering. De gemeente is tevens verantwoordelijk voor de inrichting van Veilig Thuis.
2. De Raad voor de Kinderbescherming (onderdeel van het Ministerie van Veiligheid en Justitie) een rol als onafhankelijke, landelijk werkende (onderzoeks)instantie, die op basis van een eigen, onafhankelijk oordeel over de situatie in een gezin (een) kindbeschermingsmaatregel(en) kan verzoeken en toetst of die maatregel voldoende effect heeft gehad om te kunnen worden beëindigd. Daarnaast adviseert de Raad voor de Kinderbescherming de kinderrechter en het openbaar ministerie over de toe te passen straf inclusief het opleggen van jeugdreclasseringmaatregelen. Ook kan de Raad voor de Kinderbescherming zelf jeugdreclasseringsactiviteiten initiëren, fungeert de Raad voor de Kinderbescherming als casusregisseur in jeugdstrafzaken en houdt de Raad voor de Kinderbescherming toezicht op het werk van de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdreclassering.
3. De Jeugdwet bepaalt dat alleen Gecertificeerde Instellingen jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering mogen uitvoeren. De Gecertificeerde Instelling bepaalt of, en zo ja, welke (nadere) jeugdhulp is aangewezen in het kader van de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering. De Gecertificeerde Instelling overlegt hierover met de gemeente, tenzij het bieden van jeugdhulp betreft die rechtstreeks voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing. De gemeente heeft de plicht om er voor te zorgen dat er een toereikend en adequaat hulpaanbod aanwezig is. Regionaal worden daarvoor voldoende instellingen gecontracteerd. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van aanbod buiten de regio alleen in en na overleg.

Visie

De kaders vanuit de gemeenten voor de afspraken met de Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming liggen vast in de door de zes gemeenteraden vastgestelde beleidsplannen Sociaal Domein Belangrijke uitgangspunten zijn versterken van de eigen kracht en inzet van het sociale netwerk, duidelijkheid over taakverdeling en regievoering, praten met ouders en kinderen (en niet over ouders en kinderen) uitgaande van de werkwijze één gezin, één plan, één regisseur en het borgen van de veiligheid van kinderen.

De gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek hebben ervoor gekozen om de toegang tot en verstrekking van deze individuele maatwerkvoorzieningen te bieden vanuit de eigen gemeentelijke gemeente. De dienstverlening van Blaricum en Laren wordt gezamenlijk met Huizen uitgevoerd. In deze gemeentelijke toegang is de dienstverlening op het gebied van vraagverheldering, informatie en advies en de toegang en doorgeleiding naar individuele voorzieningen georganiseerd.

Gemeenten zijn en blijven betrokken bij gezinnen waar onveiligheid speelt. Steviger sturen middels positioneren, engageren en motiveren zien we meer als attitude dan als methodiek. In sommige gemeenten werken alle consulenten vanuit die attitude, in andere gemeenten zijn hiervoor medewerkers aangenomen.

Hulp in het gedwongen kader is een uiterst middel. Waar mogelijk behouden ouders¹ – met ondersteuning van hun sociale netwerk en van professionals – zelf de regie over benodigde hulpverlening in het gezin. Als het echt niet anders kan - omdat jeugdigen ernstig in hun ontwikkeling en/of veiligheid worden bedreigd en er geen andere mogelijkheden zijn om die dreiging weg te nemen – dan is de inzet van het gedwongen kader aan de orde². Dat vraagt om heldere afspraken tussen alle betrokken partners: gemeenten, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde Instellingen en Veilig Thuis.

Binnen het geheel van jeugdhulp nemen de jeugdbescherming en de jeugdreclassering een bijzondere plek in. Hun taken worden vanwege het verplichtende karakter voor ouders en kind/jeugdige ook wel het gedwongen kader genoemd.

Het doel van de kindbeschermingsmaatregelen is het opheffen van de bedreiging voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind. Het opleggen daarvan betekent dat wordt ingegrepen in het privéleven van de jeugdige en zijn ouders. Dit ingrijpen dient met waarborgen omkleed te zijn. Die waarborgen zijn: proportionaliteit en subsidiariteit, rechtsgelijkheid, verbod van willekeur, rechtszekerheid en uniformiteit. Dit betekent onder meer dat een maatregel in principe feitelijk onderbouwd moet zijn en zorgvuldig voorbereid.

Deze beginselen gelden tevens voor de uitvoering van de jeugdreclassering. Het doel van begeleiding door de jeugdreclassering is het voorkomen van recidive en het realiseren van een gedragsverandering bij de betrokken jongere. Het jeugdstrafrecht houdt daarbij rekening met de eigen aard en ontwikkeling van de jeugdige.

Alleen de kinderrechter of officier van justitie kan besluiten tot maatregelen in het gedwongen kader, na zorgvuldige beoordeling door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De uitvoering van deze maatregelen kan alleen geschieden door gecertificeerde instellingen. Ook een ouder of verzorger kan een verzoek tot OTS indienen bij de kinderrechter, als hij/zij dit noodzakelijk vindt

Hulp in het gedwongen kader is geen nieuw hulptraject dat losstaat van de voorafgaande hulp in een vrijwillig kader. Een maatregel in het gedwongen kader is in principe (en bij voorkeur) een tijdelijk en zo kort mogelijk onderdeel van het lopende hulpverleningsproces. De al ingezette vrijwillige hulp kan tijdens een gedwongen traject doorlopen, maar er kan ook nieuwe hulp ingezet worden. De meerwaarde van het gedwongen kader is dat die hulp (weer) op gang kan komen.

Het gedwongen kader is een uiterst middel en wordt alleen toegepast als alle middelen in het vrijwillig kader niet leiden tot verbetering van de veiligheid van het (ongeboren) kind/ jeugdige. Vaak is inzet (specialistische) jeugdhulp in het vrijwillig kader voldoende. Als ouders niet voldoende in staat zijn om met deze vrijwillige hulp de bedreiging van de veiligheid en ontwikkeling van hun (ongeboren) kind/jeugdige op

¹ Of andere gezagsdragers

² Grond voor een OTS:

- a. dat een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefent door dezen niet of onvoldoende worden geaccepteerd,
- b. dat de verwachting gerechtvaardigd is dat de ouders of de ouder die het gezag uitoefenen binnen een gelet op de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding in staat zijn te dragen.

te heffen komt het gedwongen kader in beeld en of als de jeugdige te maken krijgt met justitie en strafrecht. Zo nodig kan een spoedmaatregel worden uitgesproken door de kinderrechter.

Het streven is door tijdige signalering en het voeren van preventief en samenhangend beleid escalatie van problematiek te voorkomen en daardoor;

- de instroom in het gedwongen kader terug te dringen,
- de instroom in de specialistische zorg terug te dringen,
- aantal en duur van uithuisplaatsingen terug te dringen, ten gunste van ambulante hulp.

Indien 24-uurszorg noodzakelijk is, dan bij voorkeur in een gezinsvorm (pleegzorg, gezinshuizen) en zo thuis als mogelijk.

Landelijk wordt gewerkt aan het verbeteren van de jeugdbeschermingsketen; gezinsgericht, rechtsbeschermend & transparant, eenvoudig en lerend. Ook in de regio Gooi en Vechtstreek bereiden wij ons voor op het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Versnelling van de jeugdbeschermingsketen wordt bereikt door de Onderzoekstafel en Toetstafel. Deze ontwikkelingen zijn verwerkt in dit protocol. Andere ontwikkelingen zullen terzijner tijd ook invloed hebben op de samenwerkingsafspraken.

Landelijke handreiking

Dit protocol is gebaseerd op de landelijke handreiking voor samenwerking “Terughoudend waar het kan, doorpakken waar nodig” . Deze handreiking is [hier](#)³ te lezen. De handreiking is opgesteld door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Raad voor de Kinderbescherming. Het samenwerkingsprotocol moet tegen die achtergrond worden begrepen.

³ <https://vng.nl/publicaties/handreiking-gemeente-en-raad-voor-de-kinderbescherming>

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

1.1

Partijen betrokken bij dit protocol zijn: de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, en Wijdemeren (hierna te noemen 'de gemeenten'), de Raad voor de Kinderbescherming regio Midden Nederland (hierna te noemen; Raad voor de Kinderbescherming) en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering (De Jeugd- en Gezinsbeschermers, de William Schrikker Groep en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Jeugdreclassering).

Partijen spreken af dat zij in de onderlinge samenwerking zullen handelen volgens de afspraken in dit protocol. Voor alle afspraken geldt dat hiervan gemotiveerd afgeweken kan worden, bijvoorbeeld als de (veiligheids-) situatie van de jeugdige erom vraagt.

1.2

De gemeenten stellen vast dat de afspraken die in dit samenwerkingsprotocol met de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen staan zowel gelden ten aanzien van de samenwerking met de gemeente als met Veilig Thuis.

De Gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming evalueren ten minste jaarlijks de gemaakte samenwerkingsafspraken en de samenwerking. Veilig Thuis en de gecertificeerde instellingen worden bij de evaluatie betrokken op initiatief van de gemeenten.

1.3. Informatieoverdracht en kennisuitwisseling

1.3.1. De Gemeenten, Regio en de Raad voor de Kinderbescherming wisselen beleidsinformatie uit en benutten elkaars deskundigheid bij het vormgeven van het gedwongen kader in de gemeente.

1.3.3. De Gemeenten, Regio en de Raad voor de Kinderbescherming onderhouden contact op bestuurs-, beleids- en uitvoeringsniveau. Staf-, beleidsmedewerkers en andere medewerkers kennen elkaar en kunnen elkaar (telefonisch of anderszins) consulteren.

1.3.4. De Raad voor de Kinderbescherming stelt per kwartaal aan de Gemeenten gegevens beschikbaar over de ontwikkelingen rond de inzet van het gedwongen kader en de benodigde capaciteit bij de gecertificeerde instellingen, voor zover dat nodig is als aanvulling op de gegevens die afkomstig zijn uit de landelijke ondersteunings-systemen voor de ketensamenwerking, waar Gemeenten, gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming gebruik van zullen maken.

1.3.5. De gemeente voorziet de Raad voor de Kinderbescherming en de drie landelijk werkende reclasseringsorganisaties (3RO)⁴ van informatie over de Gecertificeerde Instellingen die beschikbaar zijn voor de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering, zoals in de hoofdstukken 2 en 3 van dit samenwerkingsprotocol uiteengezet. De Regio voorziet de Raad voor de Kinderbescherming, de 3 RO en de Gecertificeerde Instellingen van informatie over de beschikbaarheid van jeugdhulp die in het gedwongen kader ingezet kan worden.

1.3.6. De Gemeenten c.q. Regio en de Raad voor de Kinderbescherming maken afspraken over het uitwisselen van kengetallen, waarop de Gemeenten en Regio het beleid kunnen baseren voor het inkopen van voldoende capaciteit bij gecertificeerde instellingen.

1.3.7.

De Raad voor de Kinderbescherming informeert de Regio per kwartaal over haar eigen doorlooptijden en eventuele wachttijden op de verschillende producten. De Raad voor de Kinderbescherming informeert de Regio tussentijds indien een gecertificeerde instelling ernstig in gebreke blijft. Ook melden de Raad voor

⁴ Reclassering Nederland (RN), Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG) en Het Leger des Heils Jeugdzorg en Reclassering (LdH JZ&R).

de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instelling direct aan de Regio als de GI niet kan voldoen aan de wettelijke eisen als gevolg van ziekte of personeelsgebrek. In overleg kan dan gekeken worden of een andere GI de casus over kan nemen. Dit kan gedurende een OTS-periode alleen d.m.v. een verzoek aan de kinderrechter, die hierover uitspraak doet (niet in onderling overleg).

1.3.8. De Raad voor de Kinderbescherming is vertegenwoordigd in het (2) wekelijks plaatsvindende casusoverleg Overleg Veilig Verder.

1.4. Media

1.4.1. De Gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming stemmen in publiciteitsgevoelige casuïstiek met elkaar af – met inachtneming van eigen interne procedures – hoe zij omgaan met de media. Bij de afstemming wordt de betreffende gemeente (gemeentelijke gemeente) of Veilig Thuis die een verzoek tot raadsonderzoek heeft ingediend betrokken. Waar nodig zal dit contact plaatsvinden op het niveau van de verantwoordelijke bestuurders (directieniveau en/of verantwoordelijke wethouder).

1.4.2. De gemeenten, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming zullen in publiciteitsgevoelige casuïstiek samenwerken.

1.5 Calamiteiten

De Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen melden het bij de Regio en bij de Inspectie Jeugdzorg als er gedurende de raadsbemoedienis of een jeugdbeschermings- of jeugdreclasseringsmaatregel sprake is van een calamiteit⁵. Onder een calamiteit wordt verstaan (artikel 1.1 van de Jeugdwet): niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of ouder heeft geleid. De Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen stellen in deze gevallen ook de burgemeester van de gemeente waarin de jeugdige woonachtig is op de hoogte⁶. De gemeente, de Gecertificeerde Instelling en de Raad voor de Kinderbescherming stemmen in publiciteitsgevoelig casuïstiek met elkaar af – met in acht neming van de interne procedures – hoe zij omgaan met de media. Gemeenten, RvdK en de GI stellen ieder een Calamiteiten- en Mediaprotocol⁷ op waarin zij vastleggen hoe zij met dergelijke zaken omgaan en stemmen dit onderling af.

Calamiteiten die zijn afgehandeld onder het Calamiteiten- en/of Mediaprotocol worden geëvalueerd op initiatief van de gemeenten, met als doel leer- en verbeterpunten over de samenwerking en de uitvoeringspraktijk te formuleren.

1.6 Gegevensverwerking en -uitwisseling

Ten behoeve van de gegevensverwerking en –uitwisseling zal onder de regie van de gemeente een privacyreglement worden opgesteld dat voldoet aan de privacy- regels zoals bedoeld in de Jeugdwet⁸ en de AVG. Alle deelnemers die beroepshalve betrokken zijn bij enige vorm van samenwerking dienen zich te houden aan dit reglement.

Betrokkenen van wie de gegevens worden verwerkt, moeten hiervan op de hoogte worden gesteld, tenzij dit op zwaarwegende gronden niet mogelijk is. Voorafgaand aan de uitwisseling zal aan de betrokkenen gevraagd worden om toestemming tot uitwisseling van de gegevens. Bij ontbreken van toestemming zal slechts tot gegevensuitwisseling worden overgegaan voor zover dit noodzakelijk is ten behoeve van het kunnen bieden van gezamenlijke effectieve en systeemgerichte hulp, gericht op een veilige opvoedsituatie van de betrokken jeugdige, die mogelijk ernstig in zijn fysieke veiligheid of anderszins in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. Per keer zal nadrukkelijk bepaald moeten worden wat de noodzaak en het doel van de gegevensuitwisseling zijn en of er geen minder ingrijpende alternatieven zijn.

⁵ In de Jeugdwet wordt ook geweld tussen cliënten en medewerkers benoemd bij calamiteiten.

⁶ Contactpersoon hiervoor is de manager van de gemeente.

⁷ Gemeenten werken samen in een regionaal calamiteitenprotocol. Dit protocol is nog in ontwikkeling.

⁸ Het nieuwe wettelijke kader (Wet Aanpak Meervoudige problematiek in het Sociaal Domein) ligt bij de Tweede Kamer. Deze wordt opgenomen in de Wmo 2015, met spiegelbepalingen in de Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Persoonsgegevens zullen niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor het doel van de gegevensverwerking.

1.7 Afspraken tussen de gemeenten, Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen voor Jeugdbescherming

1.7.1

De gemeente en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de Regio het landelijk kader voor afspraken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming (bijlage 1 van de Landelijke Handreiking) hanteert als voorwaarde bij de contractering van de Gecertificeerde Instellingen.

1.7.2

De Regio ziet erop toe dat de door hen gecontracteerde Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming nakomen. De Raad voor de Kinderbescherming stelt de Regio ervan op de hoogte als een gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming hierin structureel in gebreke blijft nadat dit eerst onderling besproken is.

1.7.3

De Regio informeert de Raad voor de Kinderbescherming onverwijld over schorsing of intrekking van het certificaat van een instelling die in opdracht van de kinderrechter een lopende kinderschermingsmaatregel of jeugdreclasseringsmaatregel uitvoert. De Raad voor de Kinderbescherming dient, zodra de gemeente aangeeft dat het certificaat van een instelling geschorst of ingetrokken is, een rekest in bij de kinderrechter voor het aanwijzen van een andere gecertificeerde instelling.

Hoofdstuk 2 Jeugdbescherming

Procesafspraken rond toeleiding naar maatregelhulp

2.1 Overleg Veilig Verder⁹

De jeugdbeschermingstafel in Gooi en Vechtstreek, het overleg Veilig Verder (OVV), is een plek waar een medewerker van een lokale gemeente, Veilig Thuis (VT) en gecertificeerde instelling (GI), met de ouders en/of jeugdige de zorgen aangaande de opvoed- en veiligheidssituatie bespreken in aanwezigheid van de RvdK, omdat er onvoldoende veranderingen tot stand zijn gekomen in het vrijwillig kader en m.b.t. een zorgelijke (opvoed-) situatie, waardoor de ontwikkeling en/of veiligheid van de minderjarige ernstig bedreigd wordt. Het doel van het OVV is de veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige te bewerkstelligen en te borgen (door met elkaar vast te stellen wat er nodig is om de zorgelijke situatie en bedreigde ontwikkeling af te wenden) én een eventueel raadsonderzoek, mogelijk leidend tot een kinderbeschermingsmaatregel, af te wenden. Als het ouders onvoldoende lukt om met vrijwillige hulpverlening de bedreiging van de ontwikkeling en/of veiligheid van (ongeboren) kind/jeugdige weg te nemen, kan de RvdK een raadsonderzoek starten.

Een OVV kan ook georganiseerd worden in het kader van het afschalen van een gedwongen kinderbeschermingsmaatregel. De GI legt dit voorgenomen besluit voor aan de RvdK die de wettelijke taak heeft dit voorgenomen besluit te toetsen. Tijdens deze zogeheten Toetstafel sluit naast de GI en de RvdK ook de gemeente en eventueel betrokken hulpverlening aan (met toestemming van ouders) voor een warme overdracht van de GI naar het vrijwillig kader.

De GI brengt, indien zij dat noodzakelijk acht, de casus in bij OVV als er een baby geboren is of een baby op komst is in de gezinssituatie waarbij de GI betrokken is.

Het OVV kan leiden tot verschillende uitkomsten:

- Er is geen aanvullende hulp nodig.
- Inzet of voortzetting vrijwillige hulp en/of regie in het vrijwillig kader
- gemeente Een raadsonderzoek met daarbij afspraken over:
 - wie het zicht op veiligheid heeft, en;
 - hoe dit zicht op veiligheid is geregeld gedurende de wachttijd en het onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming (veiligheidsplan met concrete veiligheidsafspraken). In geval van de Toetstafel kan tijdens het OVV ook besloten worden een verzoek te doen bij de kinderrechter om de kinderbeschermingsmaatregel te verlengen.
- Combinatie van bovenstaande.

Het OVV wordt voorgezeten door een, door de gemeenten aangestelde, onafhankelijk voorzitter en georganiseerd met administratieve ondersteuning. De voorzitter draagt zorg voor een zorgvuldige uitvoering van het proces maar is niet verantwoordelijk voor de uitkomst van het gesprek.

Ten behoeve van het organiseren van het OVV worden alleen die gegevens verwerkt die voor het proces nodig zijn in het registratiesysteem Mynerva. Specifieke afspraken zijn verwerkt in een dienstverleningsovereenkomst.

⁹ Zie bijlage Werkproces OVV en format Verzoek Tot Bespreking

Uitzonderingen zijn de Onderzoekstafel en de Toetstafel; ook hier dragen de voorzitters OVV zorg voor een zorgvuldig proces maar de gesprekken zelf worden voorgezeten en genotuleerd door de RvdK.

2.1.1

Bij het besluit tot en gedurende het raadsonderzoek maken ouders, RvdK, de gemeente dan wel Veilig Thuis afspraken over de samenwerking en over de borging van de veiligheid van het kind. De gemaakte afspraken worden opgenomen in de notulen.

De volgende afspraken over de samenwerking van de betrokken instellingen worden vastgelegd:

- De wijze waarop de bescherming van de jeugdige wordt geborgd.
- De manier waarop afstemming plaatsvindt tussen de RvdK, VT, ouders en de gemeente.
- Wie welke informatie aanlevert en op welke termijn.
- Ook bevat het plan afspraken over wat er gebeurt als de uitvoering van het veiligheidsplan stagneert of als op een andere manier onveiligheid voor het kind ontstaat.

2.1.2

Ouders/eventuele verzorgers en kinderen ouder dan 12 jaar worden door het secretariaat van OVV uitgenodigd. Verzoeker geeft van tevoren aan op welke wijze jongeren 12+ betrokken willen worden (telefonisch of face to face met voorzitter of zelf aanwezig).

Het kan voorkomen dat ouders niet zelf bij de bespreking aanwezig (kunnen/willen) zijn; dan wordt er zorg voor gedragen dat zij door de verzoeker zo volledig mogelijk en schriftelijk worden geïnformeerd, ook over de consequenties van niet verschijnen. Wanneer ouders niet verschijnen zal er enkel een bilateraal gesprek plaatsvinden tussen de melder en de RvdK ter bespreking van het ingediende Verzoek tot Onderzoek (ivm AVG).

Een uitzondering hierop is die situatie waarin vooraf informeren bedreigend is voor de veiligheid van het kind.

2.1.3

De betrokken hulpverlening en het netwerk wordt door de verzoeker uitgenodigd.

2.1.4

Het overleg heeft een regionale voorzitter. Overige deelnemers (kunnen) zijn: gemeente uit gemeente van herkomst ingebrachte casus, Veilig Thuis, en indien betrokken de zorgaanbieder.

De gemaakte afspraken worden vastgelegd in de notulen van OVV en na afloop verspreid onder de betrokkenen door de voorzitter.

2.1.5

De inbrenger dient een Verzoek tot Bespreking (VTB), een verzoek tot Onderzoek (VTO) of een verzoek tot toetsing in (VTT) in bij het secretariaat van OVV. Indien aanwezig worden de veiligheidsafspraken of een veiligheidsplan toegevoegd.

2.1.5.1 Verzoek tot Bespreking: De gemeente, Veilig Thuis en/of een gecertificeerde instelling kunnen gebruik maken van de deskundigheid van de RvdK, als zij twifelen over de noodzaak tot het inzetten van jeugdhulp in gedwongen kader. Bij een verzoek tot bespreking werkt de RvdK zoveel mogelijk transparant en daarmee op niet-anonieme basis. In hoge uitzondering kan een anoniem consult worden verzocht (dus zonder de persoonsgegevens van het betreffende gezin met de Raad voor de Kinderbescherming te delen en de betrokkenen hiervan op de hoogte te stellen). In dat geval zal de RvdK alleen algemene noties

kunnen geven over de mogelijkheden en criteria voor jeugdhulp in een gedwongen kader. De ouders hoeven van deze anonieme advisering niet op de hoogte te worden gesteld. Er wordt gestreefd naar zo min mogelijk anonieme consulten.

2.1.5.2 Verzoek tot onderzoek: De verzoeker heeft in samenspraak met een gedragswetenschapper het kernbesluit genomen dat vrijwillige hulpverlening ontoereikend is en heeft besloten een verzoek tot onderzoek bij RvdK in te dienen. De RvdK besluit tijdens het OVV of aan de gronden voor een raadsonderzoek wordt voldaan. Wanneer aan de gronden wordt voldaan en het verzoek tot onderzoek compleet is, neemt de RvdK de zaak mee voor onderzoek.

Wanneer niet aan de gronden wordt voldaan of het verzoek tot onderzoek niet compleet is, wijst de RvdK het verzoek af. De RvdK verwijst terug naar hulpverlening in vrijwillig kader of vraagt de melder het verzoek tot onderzoek aan te vullen met de benodigde informatie om het raadsonderzoek te kunnen starten.

2.1.5.3: Verzoek tot toetsing: De RvdK heeft een wettelijke taak om de volgende voorgenomen besluiten van de GI te toetsen:

1. niet verlengen OTS.
2. einde uithuisplaatsing.*
3. tussentijdse thuisplaatsing.*
4. verlengingen van OTS waarbij een kind langer dan 2 jaar uithuisgeplaatst is.*¹⁰

De GI legt dit voorgenomen besluit voor aan de RvdK die de wettelijke taak heeft dit voorgenomen besluit te toetsen. Tijdens deze zogeheten Toetstafel sluit naast de GI en de RvdK ook de gemeente en eventueel betrokken hulpverlening aan (met toestemming van ouders) voor een warme overdracht van de GI naar het vrijwillig kader.

2.1.6

De gezamenlijke partijen bewaken de ondergrens als het gaat om de veiligheid van een kind: de Raad voor de Kinderbescherming zal in overleg met partijen aangeven (zowel aan de professionals als aan het gezin) wat naar het oordeel van de RvdK in deze situatie tenminste nodig is om de veiligheid van de betrokken kinderen te waarborgen en – indien van toepassing - de gang naar jeugdhulp in een gedwongen kader te voorkomen. Deze afspraken worden genoteerd in de notulen. Hierin wordt tevens opgenomen wie verantwoordelijk is voor het zicht op de veiligheid en op welk moment. Zo nodig wordt overbruggingshulp ingezet.

2.1.7

Indien ouders niet bereid zijn mee te werken aan het plan dat de veiligheid van de jeugdige tot en tijdens het raadsonderzoek moet bevorderen/optimaliseren, informeert de betrokken gemeente of VT de RvdK hierover. Als er sprake is van acute onveiligheid start de RvdK een spoedonderzoek en overweegt een voorlopige kinderschermingsmaatregel te vragen. In de praktijk vindt er overleg plaats tussen de gemeente en/of VT als verzoekende partij en de RvdK.

2.1.8

In de situatie dat een gemeente of melder gronden aanwezig acht voor een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming, maar de Raad voor de Kinderbescherming niet, geldt het volgende. In het OVV

¹⁰ Wettelijk gezien wordt dit niet onder de toetsende taak geschaard, maar onder de adviserende.

vindt overleg plaats, met als doel om over de casus consensus te bereiken over de noodzaak van een raadsonderzoek. Wanneer na uitgebreid overleg over de inhoud er toch verschil van mening blijft bestaan, kan de RvdK kiezen voor zekerheid voor het kind en een raadsonderzoek starten. De RvdK kan ook zelfstandig besluiten een onderzoek te starten als hij daar aanleiding toe ziet en zal deze afweging onderbouwen.

2.1.9

De gemeente, Veilig Thuis en/of een gecertificeerde instelling kunnen gebruik maken van de deskundigheid van de RvdK, als zij twijfelen over de noodzaak tot het inzetten van jeugdhulp in gedwongen kader. Dit doen zij in hoge uitzondering anoniem (dus zonder de persoonsgegevens van het betreffende gezin met de Raad voor de Kinderbescherming te delen en de betrokkenen hiervan op de hoogte te stellen). In dat geval zal de RvdK alleen algemene adviezen kunnen geven over de mogelijkheden en criteria voor jeugdhulp in een gedwongen kader. De ouders hoeven van deze anonieme advisering niet op de hoogte te worden gesteld. Er wordt gestreefd naar zo min mogelijk anonieme consulten.

2.2 Het verzoek tot raadsonderzoek

2.2.1

Veilig Thuis, de gemeente of de GI kan conform de Jeugdwet een verzoek tot onderzoek indienen bij de RvdK via de Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV). Indien nodig kan de RvdK een V-OTS verzoek indienen bij de Rechtbank.

Het indienen van een verzoek tot onderzoek VTO (RvdK) wordt via een afgesproken werkwijze voorbereid. Als het besluit tijdens het OVV is genomen dan dient de verzoeker uiterlijk binnen 2 werkdagen na het overleg het schriftelijke verzoek, inclusief het veiligheidsplan of veiligheidsafspraken die in het format staan en de notulen van het OVV, schriftelijk in via CORV. Ouders en jeugdigen worden altijd over het proces en de inhoud geïnformeerd, tenzij de veiligheid van de jeugdige daardoor wordt geschaad.

2.2.2

Indien de Raad voor de Kinderbescherming over een VTO nadere toelichting of afweging nodig heeft, benadert hij de partij die het VTO heeft ingebracht te weten de gemeente of Veilig Thuis .

2.2.3

De organisatie die bij de Raad voor de Kinderbescherming een VTO indient, informeert de ouders of verzorgers en de kinderen ouder dan 12 jaar hierover. De verzoeker hoeft ouders of kinderen ouder dan 12 jaar niet te informeren over het indienen van een VTO, als dit een ernstige bedreiging vormt voor het kind. Indien het laatste het geval is, maken verzoeker en RvdK (in het OVV tenzij er een spoedmaatregel nodig is) afspraken om het VTO of de zorgen met ouders te bespreken.

2.2.4

Naast de GI en Veilig Thuis kan een individuele gemeente (in de persoon van de burgemeester) ook een verzoek doen tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming¹¹. Dit zal slechts in uitzonderingssituaties gebeuren. De RvdK treedt in een dergelijke situatie in overleg met de gemeente, de GI en mogelijke andere betrokkenen en maakt een eigenstandige afweging.

2.2.5

¹¹ Deze bevoegdheid is opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, conform de wet herziening kinderbeschermingsmaatregelen.

Het kan voorkomen dat het besluit om een verzoek tot raadsonderzoek in te dienen overwogen wordt tijdens een (casus)bespreking waarbij de RvdK aanwezig is (b.v. in geval een kind in het ziekenhuis verblijft of daar is geboren). De RvdK overlegt in een dergelijke situatie zo spoedig mogelijk met Veilig Thuis of in voorkomende gevallen met de gemeente en ouders of een raadsonderzoek mogelijk kan worden afgewend.

2.2.6

Ouders en kinderen ouder dan 12 jaar ontvangen van de instelling die bij de RvdK een verzoek tot raadsonderzoek indient, een kopie van dit verzoek. Als de individuele situatie van een kind daar reden toe geeft, kan een professional daar van afwijken. De reden hiervoor wordt dan toegelicht.

2.2.7

De gemeente en Veilig Thuis maken voor het indienen van het verzoek gebruik van het format VTO dat door de regio in samenwerking met de RvdK is opgesteld.

2.3 Criteria waaraan een verzoek tot raadsonderzoek moet voldoen

Onderzoekstafel

Het onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming kan ook plaatsvinden of starten aan de OVV tafel, dit noemen wij de Onderzoekstafel. Voor een onderzoekstafel wordt gekozen als Veilig Thuis of de gemeente en de RvdK de kans hoog inschat dat er een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) nodig is én de informatie recent en voldoende lijkt om terplekke onderzoek te kunnen doen. Het onderzoek van de RvdK richt zich op de noodzaak van een kinderschermingsmaatregel, bijvoorbeeld een ondertoezichtstelling (OTS). Als tijdens het overleg, na hoor en wederhoor van ouders en kind 12+, inderdaad besloten wordt dat raadsonderzoek nodig is, kan de RvdK de informatie die naar voren komt tijdens de onderzoekstafel meenemen in het raadsonderzoek. Het doel is enerzijds om te voorkomen dat ouders, kinderen en professionals keer op keer hun verhaal moeten doen en anderzijds om ervoor te zorgen dat de wachttijden in de jeugdbescherming verminderen.

2.3.1

De criteria voor het indienen van een verzoek tot raadsonderzoek zijn als volgt gedefinieerd: alleen als er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging of de veiligheid van het kind in gevaar is, en hulp in een vrijwillig kader niet (meer) toereikend is om die bedreiging af te wenden.

2.3.2

Conform de wettelijke vereisten moet uit het verzoek tot raadsonderzoek in ieder geval uit feiten en omstandigheden concreet blijken;

- waaruit de vermoedelijke bedreiging van de ontwikkeling en de veiligheid van de jeugdige of (ongeboren) kind bestaat,
- en welke veiligheidsrisico's dit met zich meebrengt,
- welke hulpverlening volgens de verzoeker aangewezen is en
- waarom deze hulpverlening niet op vrijwillige basis mogelijk is of ontoereikend is om die bedreiging af te wenden.

De verzoeker geeft naast de feitelijke gegevens ondermeer informatie over:

- Om welke mensen het gaat, de krachten en zorgen, hoe de (veiligheids-) situatie gewogen is en aan welke voorwaarden voldaan moet worden om een veilige opvoedingssituatie te bewerkstelligen.
- Welke factoren in en om het gezin de bedreiging verminderen en/of bijdragen aan een oplossing, en hoe die factoren versterkt kunnen worden.

Informatie uit het familiegroepsplan (indien aanwezig) en/of het gezinsplan (indien aanwezig) wordt opgenomen in het (veiligheids-) plan, dan wel als bijlage toegevoegd. Ook eventuele politiemeldingen, actuele diagnostische onderzoeken en dergelijke worden toegevoegd.

2.3.3

Of een onderzoek aan tafel plaatsvindt is afhankelijk van de inschatting van de verzoeker en de RvdK. Criteria ter overweging voor de Onderzoekstafel zijn:

- Ouders zijn op voorhand akkoord met een onderzoek gericht op een ondertoezichtstelling;
- Ouders weigeren (expliciet) hun medewerking aan hulpverlening in vrijwillig kader of de vrijwillige hulpverlening is niet voldoende gebleken;
- Gemaakte afspraken e/o veiligheidsafspraken vanuit het OVV worden niet nageleefd.

De kwaliteit, actualiteit en punctualiteit van de in het VTB aangeleverde informatie is medebepalend voor het succes van een onderzoekstafel. Bij onvoldoende informatie kan de RvdK geen goede afweging maken of een maatregel noodzakelijk is.

Mogelijke contra-indicaties voor een onderzoekstafel zijn:

- Nederlandse taal niet of onvoldoende machtig;
- G&O- problematiek bij complexe scheidingen;
- Klachtgevoelige zaken.

2.4 Verzoek tot raadsonderzoek door derden (spoedmeldingen) of door de Raad voor de Kinderbescherming zelf (ambtshalve)

2.4.1

De RvdK kan in twee gevallen een raadsonderzoek starten zonder verzoek daartoe van de gemeente (of Veilig Thuis namelijk:

- In een crisissituatie waarbij sprake is van een acute en ernstige bedreiging van de (fysieke) veiligheid van een kind. In geval van nood kan iedere burger of organisatie rechtstreeks bij de RvdK melden;
- Als de RvdK bij het uitoefenen van enige taak van de RvdK vermoedens heeft dat de veiligheid en ontwikkeling van een kind bedreigd wordt.

2.4.2

De Raad voor de Kinderbescherming meldt via een notificatie in CORV aan de gemeente dat er een raadsonderzoek is gestart naar aanleiding van een spoedmelding door derden of een ambtshalve melding door de Raad voor de Kinderbescherming zelf.

2.4.3

Als de Raad voor de Kinderbescherming in het kader van een andere taak onderzoek doet, daar een zorgelijke situatie van een jeugdige aantreft terwijl er (nog) geen redenen zijn om een beschermingsonderzoek te starten, zal hij het gezin (met toestemming) overdragen aan de gemeente waar het gezin woont voor toeleiding naar het hulpaanbod. gemeente

2.5 Samenwerking tijdens het raadsonderzoek: bescherming en borging van de veiligheid van het kind

2.5.1

De gemeente is verantwoordelijk voor de continuïteit van de hulp, ook tijdens het raadsonderzoek. Die hulp is in de eerste plaats gericht op het waarborgen van de veiligheid van de kinderen in het gezin. In veel gevallen wonen er meerdere kinderen in een gezin. Wanneer voor één van die kinderen een verzoek tot raadsonderzoek wordt ingediend, maar niet voor de andere kinderen, geeft de verzoeker aan waarom hij voor die andere kinderen een raadsonderzoek niet noodzakelijk vindt. De gemeente blijft betrokken bij overige gezinsleden wanneer hulp ingezet is of dient te worden.

De Raad voor de Kinderbescherming kan in dat geval, op basis van een eigen afweging bij de start van het raadsonderzoek of op basis van de bevindingen tijdens het raadsonderzoek, zelf besluiten om een raadsonderzoek te starten naar de andere kinderen in het gezin. De Raad voor de Kinderbescherming stelt via CORV de gemeente op de hoogte en de verzoeker aan het Overleg Veilig Verder. Dit kan ook gedurende of na het raadsonderzoek. Deze afspraak geldt ook voor crisissituaties en beschermingsonderzoeken die door de Raad voor de Kinderbescherming vanuit andere onderzoeken ambtshalve worden opgestart

2.5.2

In het belang van de betrokken kinderen duren raadsonderzoeken in principe zo kort mogelijk. De duur van het raadsonderzoek wordt echter ook bepaald door de tijd die nodig is om op een zorgvuldige manier te kunnen beoordelen of ingrijpen in het ouderlijk gezag noodzakelijk is.

2.5.3

De RvdK houdt de indiener van het VTO en de ouders voorafgaand en gedurende het raadsonderzoek op de hoogte van wachttijd en de stand van zaken in het raadsonderzoek. Daarnaast onderhoudt de RvdK tijdens de wachttijd actief contact met de verzoeker over eventuele wijzigingen in het gezin mbt veiligheid.

2.6 De afronding van het raadsonderzoek

Als de RvdK een maatregel¹² vraagt of verzoekt

2.6.1

Als de RvdK na afronding van het onderzoek besluit om over te gaan tot een verzoek om een kinderschermingsmaatregel, dan worden ouders en jeugdigen hierover geïnformeerd. Ook de verzoeker ontvangt een bericht over het verzoek en de termijn waarop de kinderrechter naar verwachting een besluit zal nemen.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de RvdK – ook in crisissituaties – bij het invullen van de wettelijke verplichting tot het opnemen van een GI in het verzoekschrift aan de kinderrechter, een keuze maakt uit de door de gemeente ingekochte GI.

De RvdK baseert de keus voor een GI op inhoudelijke gronden, waarbij onder andere rekening is gehouden met behoeften en persoonskenmerken van de jeugdige en zijn ouders en de godsdienstige gezindheid, levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders. De gemeente, de RvdK en de GI bespreken periodiek hoe de keuze tussen de GI tot stand komt indien er sprake is van overlap tussen de doelgroepen van de Gecertificeerde Instellingen.

¹² Gronden voor een ondertoezichtstelling

a. indien een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefenen door dezen niet of onvoldoende worden geaccepteerd,

b. en de verwachting gerechtvaardigd is dat de ouders of de ouder die het gezag uitoefenen binnen een gelet op de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding in staat zijn te dragen.

2.6.2

De gemeente en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat het plan voor de borging van de veiligheid in het gezin van kracht blijft, in ieder geval totdat de kinderrechter een uitspraak heeft gedaan op het verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming en de jeugdhulp in gedwongen kader daadwerkelijk van start is gegaan, maar in afstemming met de GI ,zo mogelijk ook daarna totdat onder regie van de GI een geactualiseerd veiligheidsplan met veiligheidsafspraken is gemaakt, om de continuïteit van de hulp te waarborgen.

Als de RvdK geen maatregel vraagt of verzoekt

2.6.3

Wanneer de RvdK na onderzoek besluit om geen maatregel te vragen of verzoeken aan de rechtbank deelt de RvdK dit schriftelijk mee aan de indiener van het verzoek tot onderzoek. Desgewenst licht de RvdK zoveel mogelijk in aanwezigheid van ouders de uitkomst van het onderzoek toe.

2.6.4

Er is een overdracht van de RvdK naar de instelling, die het VTO indiende en/of gemeente. Daarbij kan worden gemeld dat het voor de gemeente mogelijk is te overwegen om de zaak aan de burgemeester (van de gemeente) voor te leggen. De burgemeester heeft de mogelijkheid om de zaak via de RvdK aan de kinderrechter voor te leggen voor een oordeel over de noodzaak van een kinderschermingsmaatregel. In verband met de rechtszekerheid voor ouders wordt hiervoor een termijn van twee weken gesteld na terugzending aan de indiener van het verzoek.

2.6.5

Als ouders of de jeugdige tijdens het raadsonderzoek alsnog bereid zijn om vrijwillige hulpverlening te accepteren en die hulp toereikend wordt geacht, dan wordt het onderzoek afgerond en wordt de casus in principe weer overgelaten aan de gemeente en de melder hiervan op de hoogte gesteld

Na afloop van het onderzoek stuurt de RvdK het rapport, met toestemming van ouders/ jeugdige, naar de gemeente. Het rapport van de RvdK bevat alle informatie die relevant is voor voortzetting van de hulpverlening. De RvdK vermeldt in het rapport in ieder geval de hulpvraag, de krachten van het gezin en zorgen en de beoogde hulpverleningsvorm, de te bereiken doelen en een advies voor passende hulpverlening. Verder zorgt de RvdK ervoor dat in het rapport duidelijk wordt gemotiveerd waarom ouders/ jeugdige nu wel hulp op vrijwillige basis accepteren en/of waarom die hulp nu wel toereikend wordt geacht om de vastgestelde bedreiging van de jeugdige af te wenden.

De inhoud van het rapport is afgestemd met de ouders/ jeugdige. In voorkomende gevallen wordt een gesprek belegd met ouders en de gemeente

2.6.6

Als vervolgens tijdens het hulpverleningstraject in de maanden na het raadsonderzoek blijkt dat de hulp stagneert, niet het beoogde resultaat oplevert binnen afgesproken termijnen, of er opnieuw onveiligheid voor het kind ontstaat, doet de gemeente (opnieuw) een verzoek aan de RvdK om een onderzoek in te stellen of verzoeken het per direct weer te heropenen. In het laatste geval bevat het verzoek in ieder geval een beschrijving van de laatste ontwikkelingen in het hulpverleningstraject en de redenen waarom dat traject stagneert of niet het beoogde resultaat oplevert.

- Het nieuwe verzoek wordt binnen 3 maanden gedaan: Het raadsonderzoek wordt direct heropend zonder dat er een OVV plaatsvindt.
- Het nieuwe verzoek overschrijdt de 3 maanden: De melder overlegt met de RvdK over al dan niet opnieuw bespreken in OVV of overweegt een Onderzoekstafel.

2.7 Hulpverlening na afloop kindbeschermingsmaatregel

Toetstafel:

De Toetstafel is een bijzondere vorm van een OVV. Het betreft een verbeterde samenwerking om de toetsende taak van de RvdK vorm te geven bij de voorgenomen beëindiging van een jeugdbeschermingsmaatregel. De jeugdbeschermingsmaatregel wordt afgesloten met een gesprek aan tafel met alle betrokkenen (ouders, RvdK, GI en evt. betrokken of vervolghulpverlening (USD) en/of netwerk). Het is voor ouders en jeugdigen goed om stil te staan bij deze mijlpaal. Het levert tijds- en kwaliteitswinst op doordat drie gesprekken (die in de oude werkwijze achter elkaar plaatsvonden) in elkaar geschoven worden:

- i. Het eindgesprek van de Gecertificeerde Instelling bij voornemen het gedwongen kader af te sluiten.
- ii. Het toetsingsgesprek bij de Raad voor de Kinderbescherming (wettelijke taak).
- iii. Warme overdracht van Gecertificeerde Instelling naar betrokken gemeente.

2.7.1 *Er is sprake van een kindbeschermingsmaatregel in de vorm van een ondertoezichtstelling*

Gedurende een bepaalde periode (meestal 12 maanden of langer) is een GI betrokken bij een gezin door oplegging van de maatregel door de Rechtbank. In die periode is er gewerkt aan het verminderen/ wegnemen van de ontwikkelingsbedreiging van een jeugdige(n). Als de GI besluit dat een wettelijke maatregel niet meer passend is voor de situatie dient zij een verzoek tot toetsing in uiterlijk twee maanden voor aflopen maatregel. Hiervoor is een verzoek om toetsing bij de Raad voor de Kinderbescherming ingediend.

De GI geeft aan of een Toetstafel gewenst is. Dit is in principe altijd mogelijk. Ten aanzien van de volgende toetsingen geldt dat er sprake moet zijn van maatwerk:

- i. Niet verlengen Machtiging Uithuisplaatsing.
- ii. Tussentijds beëindigen Uithuisplaatsing.
- iii. Verlenging Ondertoezichtstelling met Machtiging uithuisplaatsing na 2 jaar.

Aan een verlenging Ondertoezichtstelling met Machtiging uithuisplaatsing na 2 jaar (punt iii) kunnen veiligheidsrisico's zitten, waardoor een toetsing aan tafel minder geschikt is. De definitieve besluitvorming vindt in dat geval ook plaats in de rechtbank. Wanneer de Rechtbank akkoord gaat wordt de maatregel beëindigd.

Als er verdere inzet van hulpverlening gewenst/ noodzakelijk is om de verbeterde situatie van de jeugdige(n) te continueren:

De gemeente, waar het gezin woonachtig is, wordt uitgenodigd voor de Toetstafel of uiterlijk acht weken voor het aflopen van de maatregel geïnformeerd (per mail) door de GI. Zij zijn verantwoordelijk voor het realiseren van een warme overdracht. Vanuit de gemeente wordt de inspanning geleverd om iemand toe te wijzen als contactpersoon. De gemeente is verantwoordelijk voor het afgeven van een beschikking jeugdhulp voor (voorzetting van) hulp in het vrijwillig kader.

De maatregel beëindigd omdat de jeugdige meerderjarig is geworden:

Wanneer een jeugdige de leeftijd van volwassenheid bereikt stopt de kindbeschermingsmaatregel. Er zijn dan de volgende mogelijkheden.

- o Wanneer er geen vervolghulp wordt ingezet hoeft er geen actie ondernomen te worden door de GI.

- Wanneer verdere hulpverlening gewenst/ noodzakelijk is wordt de gemeente door de GI uitgenodigd voor een overleg met de gemeente en de jeugdige en de ouders/ verzorgers voor een overdracht. Bij voorkeur minstens 3 maanden voor het bereiken van de meerderjarigheid. De GI informeert de gemeente door dit te melden via het daarvoor bestemde mailadres¹³. De gemeente beoordeelt of hulp ingezet moet worden en vanuit Jeugdwet of WMO. Wanneer verdere hulpverlening gewenst/ noodzakelijk is en de verwachting is dat dit tussen de 3 en 6 maanden in beslag zal nemen kan er overleg met de gemeente plaats vinden om (gedeeltelijk) samen op te trekken zodat na de afgesproken periode de gemeente de casus kan overnemen. Dit kan alleen gedurende de periode van de maatregel.

2.7.2

Er is sprake van een kindbeschermingsmaatregel in de vorm van een voogdijmaatregel

De Raad voor de Kinderbescherming onderzoekt op verzoek van de GI of het gezag van de ouder(s) beëindigd moet worden. De rechter kan op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming beslissen het gezag van de ouders(s) te beëindigen.

Tijdens de maatregel is de GI betrokken bij een gezin door toewijzing van voogdij door de Rechtbank aan de GI.

Het gezag van ouders is beëindigd (om uiteenlopende redenen) waardoor de voogdij bij de GI is komen te liggen.

Voogdij loopt veelal door tot meerderjarigheid. Steeds vaker wordt voogdij overgedragen aan pleegouders of een burgervoogd. Soms aan een ouder als deze meerderjarig is geworden.

Wanneer de jeugdige meerderjarig wordt is er geen gezaghebbende partij meer nodig.

Er zijn drie mogelijkheden;

- Er is geen verdere hulpverlening gewenst/ noodzakelijk. Er hoeft geen actie ondernomen te worden.
- Wanneer verdere hulpverlening gewenst/ noodzakelijk is en de verwachting is dat dit tussen de 3 en 6 maanden in beslag zal nemen kan er overleg met de gemeente plaatsvinden om (gedeeltelijk) samen op te trekken zodat na de afgesproken periode de gemeente de casus kan overnemen.

Er is sprake van pleegzorg. Dit kan door lopen tot de jongere de leeftijd van 23jaar heeft bereikt.

De gemeente dient een beschikking af te geven voor deze zorgvorm. De GI meldt, met de jeugdige, 8 weken voor het aflopen van de maatregel bij de gemeente de wens voor verlenging van de pleegzorg. De gemeente stuurt een aanvraagformulier naar de GI om door de jeugdige te laten invullen en ondertekenen.

2.7.3

Er is sprake van een jeugdreclasseringsmaatregel

Gedurende een door de rechter bepaalde periode is de GI betrokken bij een jongere door oplegging van een jeugdreclasserings-maatregel (JR) door de Rechtbank. Er is sprake geweest van schoolverzuim of delicten waardoor begeleiding en toezicht nodig is geweest. Deze maatregel loopt van rechtswege af als de proeftijd voorbij is, ook na meerderjarigheid. Een jeugdreclasseringsmaatregel loopt na het 18de jaar van de jeugdige gewoon door.

2.8 Crisissituaties

2.8.1

¹³ Zie bijlage 'algemene mailadressen USD'

Partijen spreken af dat de 24-uurs bereikbaarheidsdienst van zowel de RvdK als VT 24 uur per dag, 7 dagen in de week overleg mogelijk maakt t.a.v. crisissituaties. Een mogelijk spoedverzoek tot raadsonderzoek en eventueel verzoeken van een Voorlopige Ondertoezichtstelling (VOTS), of een spoedmachtiging uithuisplaatsing, een voorlopige voogdij (VoVo) door de RvdK kan hiermee doorgang vinden, alsmede werkzaamheden die daaruit voortvloeien.

NB: De GI, indien gemandateerd en gemachtigd, verzorgt ook bij uithuisplaatsing van een jeugdige in een accommodatie voor gesloten jeugdhulp in het vrijwillig kader de feitelijke toeleiding (zorgdragen voor de verplichte verklaring van een gekwalificeerde gedragswetenschapper, aanwezig zijn bij de zitting en zorgdragen voor feitelijke plaatsing in de accommodatie).

2.8.2

Van een acute en ernstige bedreigende situatie voor een minderjarige is sprake, wanneer uit de feiten en omstandigheden concreet blijkt dat onmiddellijk ingrijpen, middels een maatregel van kindbescherming dan wel het gezag, noodzakelijk is, ter afwending van de acute en ernstige bedreiging voor de minderjarige. Concrete (gedetailleerde) werkafspraken zijn vastgelegd in richtlijnen¹⁴.

2.8.3

Indien de RvdK een voorlopige ondertoezichtstelling of voorlopige voogdij al dan niet inclusief machtiging uithuisplaatsing of machtiging gesloten plaatsing verzoekt aan de rechtbank dan geeft de GI, direct uitvoering aan de uitspraak. Buiten kantooruren hebben de GI een crisisdienst of een bereikbaarheidsdienst ingericht.

2.8.4

Wanneer het verzoek tot raadsonderzoek in een crisistaak niet door Veilig Thuis, een GI of een gemeente wordt ingediend, informeert de RvdK de verantwoordelijke gemeente hierover, per casus.

2.8.5

Indien het verzoek een (spoed-) machtiging gesloten jeugdhulp betreft is instemming van een gekwalificeerde gedragswetenschapper nodig. Deze gedragswetenschapper heeft de jeugdige, met het oog op dit machtigingsverzoek, kort tevoren onderzocht. In onderstaande tabel wordt verhelderd wie verantwoordelijk is voor het regelen van deze instemmingsverklaring gedragswetenschapper:

Variant	Verantwoordelijk voor Instemmingsverklaring
1. Vrijwillig gesloten plaatsing – RvdK is niet vanuit een VTO betrokken. (Als ouders toestemming intrekken als kind geplaatst is (en gesloten moet blijven) dan doet de RvdK met spoed een onderzoek. Als rechtbank een nieuwe IV wenst dan is de gemeente verantwoordelijk).	Gemeente (lokaal team, VT, GI)
2. Er is nog geen maatregel. Onderzoek van de RvdK loopt en hieruit blijkt dat gesloten plaatsing passend is. De gemeente heeft niet om een gesloten plaatsing gevraagd op het moment van indiening VTO bij de RvdK. Mocht tijdens het onderzoek ineens sprake zijn van	RvdK

¹⁴ Zie bijlage Richtlijnen Spoedaanvragen

noodzaak tot een spoedplaatsing gesloten dan is ook de RvdK verantwoordelijk.	
3. Er is nog geen maatregel. Gemeente doet een verzoek tot onderzoek bij de RvdK en stelt een gesloten plaatsing voor.	Gemeente (lokaal team, VT, GI)
4. Er is nog geen maatregel. Het is spoed. Gemeente verzoekt gelijktijdig een onderzoek naar een VOTS en een machtiging gesloten plaatsing.	Gemeente (lokaal team, VT, GI)
5. Er is nog geen maatregel. Bij een spoedzaak wordt de RvdK direct betrokken en is/was de gemeente niet betrokken (anders dan hierboven). De RvdK acht (direct) een gesloten plaatsing noodzakelijk. Dit geldt ook bij een strafzaak.	RvdK
6. Er is een kindbeschermingsmaatregel. Dit kan een vots, een ots of een voogdijmaatregel zijn. In al deze gevallen dus ook tijdens een vots of bij een ots na een vots is de GI aan zet. Dit geldt ook voor een JR maatregel.	GI

2.9 Bepaling Jeugdhulp¹⁵

De gecertificeerde instelling bepaalt of en, zo ja, welke jeugdhulp is aangewezen bij de uitvoering van de kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering. Zij overlegt hiertoe met de gemeente waar de jeugdige staat ingeschreven. Indien er sprake is van wachtlijsten en/of een verschil van mening over de inzet van de jeugdhulp met een gecontracteerde aanbieder, dan wordt contact opgenomen met de Regio. Bij het voornemen tot de inzet van ongecontracteerd aanbod wordt altijd met de gemeente overlegd zodat de gemeente desgewenst een maatwerk- overeenkomst kan opstellen en instaat is de kwaliteit van de aanbieder te onderzoeken.

¹⁵ In Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, respectievelijk in de Jeugdwet, was geregeld dat bij een verzoek om een machtiging tot uithuisplaatsing of een (voorwaardelijke) machtiging tot gesloten jeugdhulp een beschikking van het college van burgemeester en wethouders moet worden overgelegd waaruit blijkt dat de uit huis te plaatsen of in een gesloten jeugdhulpinstelling op te nemen jeugdige op jeugdhulp is aangewezen. Deze eis is geschrapt per 1 januari 2023.

Hoofdstuk 3 Jeugdreclassering en jeugdstrafrecht

De jeugdstrafrechtketen valt in de Jeugdwet niet onder de regie van de gemeenten; deze regie blijft bij de Raad voor de Kinderbescherming. De gemeente is wel verantwoordelijk voor de uitvoering jeugdreclassering. Het is in het belang van de betrokken jongeren, dat de jeugdstrafrechtketen en het gemeentelijke domein waar nodig naadloos op elkaar aansluiten.

De wetgever heeft daarom bepaald dat de jeugdhulp die in het kader van jeugdreclassering wordt uitgevoerd onder de regie van de gemeenten valt. De gemeente verlangt van de Gecertificeerde Instelling voor jeugdreclassering, dat bij de uitvoering van een jeugdreclasseringsmaatregel wordt aangesloten bij de jeugdhulp zoals die in het gemeentelijke domein georganiseerd is voor zover de jeugdhulp niet via het vonnis is vastgelegd. Ook op andere terreinen (inzet van jeugdhulp als bijzondere voorwaarde, uitvoering van taakstraffen, aanpak van schoolverzuim) is het belangrijk om de jeugdstrafrechtketen en het gemeentelijke domein goed op elkaar af te stemmen.

Conform de (wettelijke) bepalingen maken de gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming afspraken over:

- a) Samenwerking rond ZSM, Zorg- & Veiligheidshuis, JCO-L(schoolverzuim) en (lokale) PGA- aanpak
- b) Toeleiding naar de jeugdreclassering.
- c) Nazorg na jeugddetentie.
- d) Uitvoering van taakstraffen.
- e) Strafrechtelijke aanpak van schoolverzuim.
- f) Afspraken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdreclassering.

3a Samenwerking rond ZSM¹⁶, Zorg- & Veiligheidshuis, JCO-L en lokale PGA- aanpak

Volgens de afspraken in het kader van ZSM, komen de politie, het openbaar ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en de volwassenenreclassering dagelijks bij elkaar om binnenkomende processen verbaal in (jeugd-) strafzaken snel en doelmatig te routeren. Bij HG/KM casuïstiek neemt Veilig Thuis ook deel aan ZSM.

De achterliggende visie van ZSM is dat alleen die informatie wordt gedeeld, die nodig is om het routeringsbesluit te nemen.

Informatie uit de gemeentelijke jeugdhulpsystemen zoals de Verwijsindex Risicjongeren (VIR)¹⁷ of het PGA-X kan nuttig zijn om het afdoeningsbesluit of routeringsbesluit dat aan de ZSM tafel genomen wordt, goed te kunnen nemen. De Raad voor de Kinderbescherming kan in de eigen systemen kijken of de Raad voor de Kinderbescherming al eerder bemoeienis met de jongere heeft gehad, bijvoorbeeld in een beschermingszaak of in een raadsonderzoek naar gezag en omgang na scheiding. Als dat zo is, ziet de Raad voor de Kinderbescherming ook of andere, bij de Verwijsindex Risicjongeren (VIR) aangesloten organisaties (waaronder gemeentelijke diensten of Instellingen die opereren onder regie van de gemeente), in de tussentijd gemeld hebben dat er zorgen zijn over de jongere en hen om nadere informatie vragen. Wanneer er een GI betrokken is zal de Raad voor de Kinderbescherming contact opnemen en afstemming zoeken ten aanzien van een casus.

In afstemming met de Raad voor de Kinderbescherming en/ of het OM kan worden besloten een strafzaak voor te dragen voor bespreking in het Zorg- & Veiligheidshuis, indien er – mede blijkens raadsonderzoek - sprake is van complexe problematiek waarvoor een keten overstijgende aanpak nodig is. Overigens kunnen alle aangesloten partijen bij het ZVH een casus aanmelden voor bespreking.

¹⁶ De afkorting ZSM staat voor Zo Snel/Slim/Selectief/Simpel/Samen/Samenlevingsgericht Mogelijk. Het gaat om een door het openbaar ministerie in gang gezette ontwikkeling, waarbij het routeringsbesluit (wat moet er met deze jongere gebeuren en waarom) zo kort mogelijk op het proces verbaal genomen wordt. ZSM is niet alleen gericht op jeugd.

¹⁷ De VIR is landelijk geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek de wet niet effectief en daarom zal de verplichting tot het registreren in de VIR uit de wet worden gehaald.

Doel van de bespreking in het Zorg-&Veiligheidshuis is de kans op verder afglijden in criminaliteit en op maatschappelijke uitval te verkleinen door middel van een gezamenlijke aanpak bestaande uit een combinatie van repressie, zorg en bestuurlijke interventie. Waar en wanneer nodig overlegt de procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis met de lokale PGA- expert voor verwijzing, overdracht of afschaling naar de lokale PGA.

Zijn er zorgsignalen over de jongere of diens gezin, dan kan de politie een zorgmelding doen bij Veilig Thuis buiten het strafrechtelijk kader. Hetzelfde geldt bij kinderen jonger dan 12 jaar, die dingen doen die voor 12-plussers strafbaar zouden zijn.

3.1

De gemeente, GI en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat deelname en informatie-uitwisseling in het Zorg- & Veiligheidshuis plaatsvindt zoals afgesproken in het samenwerkingsconvenant en Privacy Protocol Zorg- en Veiligheidshuis Gooi & Vechtstreek.

3.2

De gemeenten maken de afspraak met alle *instellingen* die onder de regie van de gemeente opereren, dat zij kinderen en jongeren over wie zij zich zorgen maken, registreren in de Verwijsindex Risicjongeren (VIR) zolang hiervoor een wettelijke verplichting bestaat.

3b Toeleiding naar de jeugdreclassering

I. Inzet van jeugdreclassering door kinderrechter of OM

De Raad voor de Kinderbescherming adviseert (al dan niet na overleg met de GI) de rechter en het OM over een passende strafrechtelijke sanctie bij strafbaar gedrag door jongeren. De Raad voor de Kinderbescherming baseert dit advies op een strafonderzoek. Het raadsonderzoek in jeugdstrafzaken kent een tweeledig doel:

- 1. Het geven van voorlichting en advies aan het openbaar ministerie of de kinderrechter over de persoon van de minderjarige verdachte en diens omstandigheden.*
- 2. De selectie van jeugdigen (a) die een verhoogd risico lopen om door te gaan met het plegen van strafbare feiten teneinde door middel van een effectieve (strafrechtelijke) aanpak dat risico te keren en/of (b) bij wie mogelijk sprake is van achterliggende (psychosociale) problematiek en die uit dien hoofde mogelijk (verdere) hulp of begeleiding nodig hebben ter bevordering van een gezonde ontwikkeling.*

Tijdens het strafonderzoek maakt de Raad voor de Kinderbescherming gebruik van een wetenschappelijk onderbouwd instrumentarium om de kans op recidive te verkleinen (Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen LIJ). Naast dit strafonderzoek kent de Raad voor de Kinderbescherming ook een onderzoek schoolverzuim naar aanleiding van een proces-verbaal schoolverzuim. De aanpak die de Raad voor de Kinderbescherming adviseert, is vooral gebaseerd op pedagogische overwegingen en afgestemd op de individuele jeugdige en diens omgeving, zoals ouders en gezin. De inzet van jeugdreclassering kan deel uitmaken van het advies van de Raad voor de Kinderbescherming aan het openbaar ministerie of de rechter. De Raad voor de Kinderbescherming neemt in het strafadvies op welke Gecertificeerde Instelling het beste de geadviseerde jeugdreclasseringsmaatregel kan uitvoeren. Het openbaar ministerie of de rechtbank beslissen hierover op basis van het advies van de Raad voor de Kinderbescherming. Als het certificaat van een instelling voor jeugdreclassering wordt geschorst of ingetrokken, dan verzoekt de Raad voor de Kinderbescherming aan het openbaar ministerie om ambtshalve een andere Gecertificeerde Instelling aan te wijzen voor de uitvoering.

II. Inzet jeugdreclassering in opdracht van de Raad voor de Kinderbescherming

In een aantal gevallen kan de Raad voor de Kinderbescherming zelf opdracht geven tot vrijwillige toezicht en begeleiding door de jeugdreclassering. Dit kan alleen als de jongere en diens ouders daarmee instemmen.

- 1. In afwachting van een zitting. Het kan zijn dat de jongere na proces-verbaal niet in verzekering is gesteld, is heengezonden nadat hij in verzekering is gesteld, of dat de voorlopige hechtenis is geschorst onder voorwaarden.*
- 2. Tijdens een taakstraf of na afloop daarvan.*

3. Tijdens jeugddetentie, of na afloop daarvan, mits de jeugdige bij ontslag uit detentie de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt.

III. *De inzet van jeugdreclassering bij een gedragsmaatregel*

De maatregel betreffende het gedrag (ook wel gedrag-beïnvloedende maatregel genoemd) maakt onderdeel uit van het jeugdstrafrecht. Het gaat om een intensief programma dat erop is gericht het gedrag van de jongere of jongvolwassene ingrijpend te beïnvloeden. De maatregel kan gepaard gaan met elektronisch toezicht (monitoring door middel van een enkelband) of nachtdetentie.

Als tijdens het raadsonderzoek gedacht wordt aan de mogelijkheid van een gedragsmaatregel, dan vraagt de Raad voor de Kinderbescherming aan de jeugdreclassering om te bekijken of uitvoering van de maatregel (en de interventies die er deel van uitmaken) haalbaar is. De Raad voor de Kinderbescherming houdt in het advies aan de kinderrechter rekening met de uitkomst van dit haalbaarheidsonderzoek. Als tijdens het onderzoek door 3RO (bij 18 tot 23-jarigen) gedacht wordt aan deze mogelijkheid, dan kan 3RO zelf het haalbaarheidsonderzoek uitvoeren, of dit opdragen aan de jeugdreclassering.

De jeugdreclassering coördineert de uitvoering van de gedragsmaatregel bij 12 tot 18-jarigen, houdt toezicht op de jongere en begeleidt hem bij het volgen van het programma waar de maatregel uit bestaat. Bij de 18 tot 23-jarigen heeft ofwel de jeugdreclassering, ofwel 3RO deze taak, afhankelijk van het vonnis van de rechter.

3.3.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de Raad voor de Kinderbescherming in elk Strafonderzoek nagaat of er al hulp wordt geboden onder regie van de gemeentean de jeugdige of diens gezin. Is dat het geval, dan zal de Raad voor de Kinderbescherming de gemeente en vervolgens de betrokken instellingen benaderen als informant. Indien uit de raadpleging van de VIR relevante informanten naar voren komen zullen ook deze worden benaderd.

Als de RvdK op basis van een strafonderzoek géén jeugdreclasseringsmaatregel adviseert maar wel hulpverlening voor de jongere en/of ouders nodig vindt, dan verwijzen zij door naar de gemeente.

3.4

De Raad voor de Kinderbescherming informeert de gemeente via een notificatie in CORV over de inzet van vrijwillige begeleiding door de jeugdreclassering, in opdracht van de Raad voor de Kinderbescherming.

3.5

De Regio voorziet de Raad voor de Kinderbescherming en 3RO van informatie over de Gecertificeerde Instellingen die beschikbaar zijn voor het uitvoeren van een onderzoek naar de haalbaarheid van een maatregel betreffende het gedrag, en - als de kinderrechter de maatregel oplegt -voor de coördinatie van de maatregel en voor toezicht en begeleiding van de veroordeelde jongere of jongvolwassene.

3c Nazorg na detentie¹⁸

In principe krijgen alle jongeren¹⁹ en jongvolwassenen²⁰ die op een strafrechtelijke titel in een justitiële jeugdinrichting (JJI) zijn geplaatst, nazorg in aansluiting op hun verblijf. Zolang de nazorg als onderdeel van de straf of schorsing is opgelegd, spreken we van nazorg onder justitiële titel.

De Raad voor de Kinderbescherming is verantwoordelijk voor het proces van nazorg op justitiële titel en bewaakt de voortgang van de begeleiding, op basis van de doelen zoals die in het nazorgplan zijn vastgelegd. De jeugdreclassering heeft een inhoudelijke verantwoordelijkheid (als casemanager). In die rol maakt de JR het nazorgplan en is ze eerstverantwoordelijk voor de uitvoering ervan. Bij het maken van het trajectplan maakt de jeugdreclassering gebruik van alle informatie over de jongere die beschikbaar is bij de Raad voor de Kinderbescherming, de JJI en de gemeente. De gemeente is in deze fase bij de nazorg betrokken als coördinator van het gemeentelijk (zorg-) netwerk. In die rol heeft de gemeente de

¹⁸ Er is een nieuw landelijk kader 'Nazorg voor jeugdigen na verblijf in een Justitiële Jeugdinrichting' november 2022. In de zomer/najaar 2023 zal het regionale werkproces worden bijgesteld en toegevoegd aan het bijlagenboek.

¹⁹ Die 12 – 18 jaar waren op het moment van plegen van het delict.

²⁰ Die 18 – 23 jaar waren op het moment van plegen van het delict en die volgens het jeugdstrafrecht veroordeeld zijn.

verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de uitvoerende organisaties in het gemeentelijk (zorg-) netwerk binnen het kader van het nazorgplan goed samenwerken en dat er de juiste en voldoende voorzieningen zijn voor nazorg op lokaal niveau.

Onder regie van de Raad voor de Kinderbescherming vindt er binnen één week na instroom in een justitiële jeugdinrichting een nazorgtafel plaats, waarin de Raad voor de Kinderbescherming, de JJI en de Jeugdreclassering alle nieuw binnen gekomen jongeren bespreken. De jongere en diens ouder(s) zijn bij het nazorgtafel aanwezig.

De gemeente wordt uitgenodigd bij de nazorgtafels, zodat zij in staat gesteld wordt haar aandeel te leveren in het en op het juiste moment en in onderlinge samenhang aanbieden van (lokale) voorzieningen, diensten of zorg tijdens of ten behoeve van het justitiële nazorgtraject. In dat opzicht is de gemeente vooral van belang als makelaar/intermediair tussen vraag- en aanbod. De gemeente beslist of aansluiten bij de nazorgtafel noodzakelijk is. Tijdens de nazorgtafel vindt inhoudelijke afstemming plaats m.b.t. de te volgen koers en worden afspraken gemaakt over de doelen van het trajectplan en over de begeleiding van de jongere en zijn ouders op basis van de informatie van de GI en JJI. De RvdK legt de afspraken vast in een trajectkaart.

3.6

De Raad voor de Kinderbescherming meldt als voorzitter van de nazorgtafel de uitstroom van jongeren en jongvolwassenen uit een justitiële jeugdinrichting aan de gemeente indien sprake is van nazorg op justitiële titel.

3.7

De gemeente informeert de Raad voor de Kinderbescherming wie namens de gemeente als procesregisseur optreedt rond de nazorg na opname in een justitiële jeugdinrichting. Bij een jeugdreclasseringsmaatregel kan dit ook de Gecertificeerde Instelling zijn. De Raad voor de Kinderbescherming nodigt de gemeente uit voor de nazorgtafel. De gemeentelijke procesregisseur adviseert in de nazorgtafel de justitiële ketenpartners over de beschikbaarheid en de mogelijke inzet van gemeentelijke voorzieningen.

3.8

De gemeente is verantwoordelijk voor het leveren van hulp en voorzieningen aan jeugdigen, na afloop van de nazorg op justitiële titel.

3.9

De Raad voor de Kinderbescherming zorgt voor overdracht van de procesregie rond jeugdigen die nazorg krijgen zonder justitiële titel aan de gemeente tijdens de nazorgtafel.

3d Uitvoering van taakstraffen

De Raad voor de Kinderbescherming is verantwoordelijk voor het organiseren (en dus ook het betalen) van voldoende, adequate werkplekken en (erkende) gedragsinterventies, voor het ten uitvoer leggen van taakstraffen aan jeugdigen²¹ en aan jongvolwassenen²² die volgens het jeugdstrafrecht veroordeeld worden.

3.10

De Raad voor de Kinderbescherming overlegt met de gemeente over de mogelijkheden voor het uitvoeren van taakstraffen in de gemeenten. De gemeenten initiëren waar mogelijk passende werkstrafprojecten, bij voorkeur in de lokale situatie.

De Raad voor de Kinderbescherming kan de jeugdreclassering de opdracht geven om een jongere²³ vrijwillige begeleiding te bieden, als de condities voor de uitvoering van de taakstraf (zoals structuur) onvoldoende aanwezig zijn (zoals beschreven bij 3b II).

²¹ Leeftijd 12 – 18 ten tijde van het plegen van het delict.

²² Leeftijd 18 – 23 ten tijde van het plegen van het delict.

²³ Vrijwillige begeleiding is alleen beschikbaar voor 12 – 18-jarigen

3.10.1

De Raad voor de Kinderbescherming overlegt met de gemeente over de mogelijkheden voor het uitvoeren van werkstraffen in de gemeente. Dit komt in ieder geval aan de orde tijdens het jaarlijkse overleg met de gemeenten over de werking van dit samenwerkingsprotocol.

3e Methodische aanpak van schoolverzuim (MAS)

De aanpak van schoolverzuim is in principe de verantwoordelijkheid van de gemeente. Leerlingen van 12 jaar of ouder (tot 16 jaar of, bij het ontbreken van een startkwalificatie, tot 18 jaar) die herhaaldelijk van school verzuimen, kunnen door de leerplichtambtenaar (zijnde of in samenwerking met een buitengewoon opsporingsambtenaar) via een proces verbaal doorgeleid worden naar het strafrechtelijke kader. Deze jeugdigen maken zich namelijk schuldig aan het overtreden van de Leerplichtwet.

De Raad voor de Kinderbescherming onderzoekt de situatie van de jeugdige en brengt op basis daarvan advies uit aan het Openbaar Ministerie over een strafrechtelijk vervolg. Toezicht en Begeleiding, uit te voeren door de jeugdreclassering, kan onderdeel uitmaken van de strafafdoening.

3.11

Bij het doorgeleiden van schoolverzuimzaken is het uitgangspunt dat de inzet van het strafrechtelijk kader een ultieme stap is, die alleen aan de orde komt als hulp in een vrijwillig kader niet toereikend is of een OTS onvoldoende resultaat oplevert. De leerplichtambtenaar probeert eerst hulp in het vrijwillige kader in te zetten en als dat niet loopt of gedurende het traject niet de gewenste resultaten oplevert, overweegt hij een proces-verbaal op te maken.. Alvorens deze stap wordt gezet zal er door het Regionaal Bureau Leerlingzaken contact opgenomen worden met de Raad voor de Kinderbescherming.

3.12

De Raad voor de Kinderbescherming is beschikbaar voor consultatie op casusniveau door leerplichtambtenaren over de wenselijkheid van doorgeleiding naar het strafrechtelijk kader.

3.13

Besluit een leerplichtambtenaar tot het opmaken van proces verbaal wegens schoolverzuim, dan overleggen de Raad voor de Kinderbescherming en het openbaar ministerie in een justitieel casusoverleg leerplichtzaken (JCO-L) over de vervolgstappen in de casus. Eventueel kan daar de leerplichtambtenaar bij aansluiten.

3.14

Wanneer er sprake is van een kindbeschermingsmaatregel en de GI en de leerplichtambtenaar achten het noodzakelijk dat er een proces verbaal wordt opgemaakt voor de jeugdige, vindt er afstemming tussen deze partijen plaats. Er wordt vanuit de GI een visie gegeven op wat de meerwaarde kan zijn van een strafrechtelijke procedure. Deze wordt door de leerplichtambtenaar opgenomen in het proces verbaal.

3f Afspraken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdreclassering

De wetgeving rond de inzet van jeugdreclassering stelt eisen aan de samenwerking tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen. Daarnaast kan de gemeente nadere voorwaarden stellen over de samenwerking met de Raad voor de Kinderbescherming, bij het contracteren van Gecertificeerde Instellingen.

De Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdreclassering maken onder regie van de Regio afspraken over hun samenwerking, voor zover deze niet zijn vastgelegd in het normenkader (m.b.t. de certificering van de instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering) en het afsprakenkader zoals opgenomen in bijlage 2 van de landelijke Handreiking.

De Raad voor de Kinderbescherming heeft de wettelijke taak toezicht te houden op de uitvoering van de jeugdreclassering. In dat kader ontvangt de Raad voor de Kinderbescherming op casusniveau alle plannen van aanpak, tussenevaluaties en eidevaluaties van de Gecertificeerde Instelling.

Bij de start van een jeugdreclasseringsmaatregel stelt de jeugdreclassering een plan van aanpak op. De afspraak is dat zij dit binnen 6 weken na ontvangst van de toezichtsovername opstellen en voorleggen aan de Raad voor de Kinderbescherming.. De RvdK toetst dit plan binnen 5 werkdagen. Bij de toetsing kijkt de RvdK naar de doelen uit de raadsrapportage, de doelen van het OM/Rechtbank, eventuele aanvullingen of aanpassingen op de gestelde doelen, een algemeen beeld van de jongere gebaseerd op de ervaringen met jongere en naar de uitwerking per doel hoe er aan het doel gewerkt gaat worden. Denk daarbij aan frequentie contact, betrokken partijen, haalbaarheid van het doel en de termijn verwachting behalen van het doel. Naast afspraken over het plan van aanpak hebben de JR en de RvdK afspraken over tussenevaluaties, eindevaluaties, tussentijds afsluiten, retourmeldingen of teruggeven van de vrijwillige maatregel toezicht en begeleiding.

Aan de hand van deze informatie kan de Raad voor de Kinderbescherming zich een oordeel vormen over de mate waarin de doelen van de jeugdreclassering in elke casus wel of niet zijn gerealiseerd. De Raad voor de Kinderbescherming heeft in dit kader ook een wettelijke aanwijzingsbevoegdheid. De Raad voor de Kinderbescherming kan alleen gebruik maken van deze aanwijzingsbevoegdheid als de Raad voor de Kinderbescherming zwaarwegende redenen heeft om aan te nemen dat de opstelling van de Gecertificeerde Instellingen koste gaat van de effectiviteit van de interventie of de jongere benadeelt.

Ondertekening

Aldus overeengekomen op {datum}:

Namens de Regio Gooi en Vechtstreek, Veilig Thuis,
Nina Hille Ris Lambers

Namens de Regio Gooi en Vechtstreek, Regionaal Bureau Leerlingzaken,
Annelies van der Kolk

Namens de gemeente Blaricum,
Joke Lanphen

Namens de gemeente Gooise Meren,
Jelmer Kruijt

Namens de gemeente Hilversum,
Gerben van Voorden

Namens de gemeente Huizen,
Fleur van der Kleij

Namens de gemeente Laren,
Flip de Groot

Namens de gemeente Wijdemeren,
Ron de Haan

Namens de Raad voor de Kinderbescherming,
Cees Pronk

Namens De Jeugd en Gezinsbeschermers,
Mirjam Zevering

Namens Leger des Heils JB&JR,
Niels Mertens

Namens William Schrikker Stichting,
Harriet Poot